

Osman'ın hikâyesi

SOKAKTA TEK BAŞINA

Ayhan Bozırat
Güneşli Kitaplığı
2008
180 sayfa
12 YTL

HAZIRLAYAN: ASLI TOHUMCU

asli@aslitohumcu.com

'Sokakta Tek Başına'nın en kıymetli yanı, kuşaklar arası güveni, iletişimi öne çıkarması. Osman'ı dışlamak, azarlamak, kısıtlamak varken onu sadece gözleyen, ona inatla güvenen ve ayıplamadan yaklaşan Şemsi Dayısı olmasa, belki Osman da o kayıp sokak çocuklarından biri olacaktı

Güneşli Kitaplığı'nın, çağdaş Türk edebiyatıyla çocuklar ve gençler arasında bir köprü kurmayı amaçlayan Köprü Kitaplar başlıklı dizisi bir başka ustanın, Ayhan Bozırat'ın *Sokakta Tek Başına* adlı romanıyla genişliyor (Romanın, yazarının koyduğu adı Osman, kitap bu dizi için yayımlanırken ismi değiştirilmiş). Ayhan Bozırat'ın güzel öykülerinden haberim vardı da, çocuk kitaplarını bilmezdim. Güzel bir karşılaşma oldu benim için.

Oldukça hüznü bir roman *Sokakta Tek Başına*. Yazıldığı tarih (1972) kimseyi yanıltmasın, ne yazık ki bugüne kadar değişmeden (aksine katlanarak) gelen bir gerçekçiliği var. Osman adında bir çocuğun hikâyesini anlatıyor ve Osman derin bir uçuruma düşmekten son anda kurtulsa da, Osman gibi (hatta daha kötü durumda) başka çocuklar olduğu, o çocukların çok azının Osman kadar şanslı olduğu düşüncesi insanın peşini bir türlü bırakmıyor.

Osman ilkokul son sınıf öğrencisi, babasını kaybedeli çok olmamış. Bu kayba kadar güzel bir hayatı, hayalleri varmış Osman'ın. Babasının ölümüyle annesi evlere temizliğe gitmeye başlıyor, elinden geleni yapıyor Osman okumaya devam etsin diye. Ancak Osman kendinde bir şey yokmuş gibi davranma gücünü bulamıyor, Osman'ın babasıyla birlikte çocukluğu da ölüyor bir anlamda.

ACI BİR TAT

Annesinin (ve kız kardeşinin) temizliğe gittiği evlerde itilip kakıldığını bilmek, okul dönüşü annesini evde bulamamak, evin eski sıcaklığını yitirmesi, annesini hep yorgun görmek çok dokunuyor Osman'a. O da çalışıp eve ekmek getirmek istiyor ve ne oluyorsa Osman bu niyetini gerçekleştirmeye kalkışınca oluyor. Bazısının maddi durumu, bazısının aile ilişkileri kötü birtakım çocuklarla dolaşmaya başlıyor

Osman çalışacağım diye. Okulundan, en yakın arkadaşından ve sonunda da ailesinden uzaklaşıyor. Biz cici (!) çocukların korktuğu o kötü çocuklardan biri oluyor. Yalan söylemeye, sigara içmeye, yanlış işler yapmaya başlıyor. Bir yanı evine ve okuluna, arkadaşlarına dönmeyi istese de, yalana yanlışa o kadar gömülüyor ki, işin içinden nasıl çıkacağını bilemiyor. Neyse ki Osman'ın çevresinde onu düşünen, onu kaybetmemekte kararlı olan insanlar var; Osman geri dönülemez bir noktaya gelmeden hayatının iplerini yeniden eline alıyor, yeniden bir çocuk, anasının tatlı kuzusu oluyor.

Sokakta Tek Başına'nın bence en kıymetli yanı, kuşaklar arası güveni, iletişimi öne çıkarması (Bu yanıyla yetişkinlere söyleyecek önemli bir sözü var). Osman'ı dışlamak, azarlamak, kısıtlamak varken onu sadece gözleyen, ona inatla güvenen ve ayıplamadan yaklaşan Şemsi Dayısı olmasa, belki

Osman da o kayıp sokak çocuklarından biri olacaktı. Ama Ayhan Bozırat'ın Osman'ı yırtıyor karanlığı! Bugün, karşıdan geldiğini gördüğümüzde yolumuzu değiştirdiğimiz o çocuklardan biri olmuyor. Seviniyoruz biz de Osman kurtuldu diye, ama sokak çocuklarının da 'çocuk' olduğunun altını çizerek acı bir tat bırakıyor yine de roman insanın ağzında.

Osman'ın hikâyesi harika bir dilsel haz da veriyor okuyana. Gençlerin de bunun ayırına varacaklarından eminim. Ne de olsa bu hazzı yakalamak kolay değil! Umarım bu roman daha bile güzellerini bulup okumaya, Ayhan Bozırat'ın öyküleriyle tanışmaya kadar götürür gençleri. Dizinin bir sonraki kitabı, çocukluğumuzda tuhaf bir şekilde soğutulduğumuz Ömer Seyfettin'in, bugün de severek okuyacağımız on öyküsünü biraraya getiriyormuş! Sivrisinek adlı bu kitabı da merakla bekliyorum.